

ฉบับที่ 14/2564

วันที่ 31 มีนาคม 2564

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)

นางสาวกุลยา ตันติเตมิท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 926,770 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 1,406,827 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 386,810 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 516,229 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	926,770	1,011,875	(85,105)	(8.4)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,406,827	1,213,483	193,344	15.9
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,292,914	1,090,302	202,612	18.6
2.2 รายจ่ายปีก่อน	113,913	123,181	(9,268)	(7.5)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(480,057)	(201,608)	(278,449)	(138.1)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	37,372	(51,806)	89,178	172.1
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(442,685)	(253,414)	(189,271)	(74.7)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	386,810	82,895	303,915	366.6
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(55,875)	(170,519)	114,644	67.2
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	516,229	342,436	173,793	50.8

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 16 มีนาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564
และในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)**

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 รัฐบาลเกินดุลเงินสด จำนวน 46,190 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 61,170 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 107,360 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวน 516,229 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนกุมภาพันธ์ 2564

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 120,280 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 44,587 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 27.0) โดยการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรและภาษีสรรพสามิต รวมถึงการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ประกอบกับการขยายเวลาชำระภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ ทำให้รายได้ภาษีบางส่วนในเดือนกุมภาพันธ์เลื่อนไปชำระในเดือนมีนาคม 2564

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 181,450 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 4,940 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.7) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 165,296 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 2.0 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 16,154 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 8.7 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 141,785 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 12.4 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากงบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และงบบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 23,511 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 241.0 เนื่องจากช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้วมีความล่าช้าของกระบวนการเสนอพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จึงทำให้การเบิกจ่ายต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ รายจ่ายลงทุนที่เบิกจ่ายได้สูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้วที่สำคัญ ได้แก่ งบลงทุนของกรมทางหลวง งบลงทุนของกรมชลประทาน และงบลงทุนของกองทัพบก

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 21,844 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 6,786 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 4,264 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3,469 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3,329 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกุมภาพันธ์		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	165,296	168,690	(3,394)	(2.0)
1.1 รายจ่ายประจำ	141,785	161,795	(20,010)	(12.4)
1.2 รายจ่ายลงทุน	23,511	6,895	16,616	241.0
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	16,154	17,700	(1,546)	(8.7)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	181,450	186,390	(4,940)	(2.7)

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2564 เกิดดุลจำนวน 46,190 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 61,170 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 107,360 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 111,468 ล้านบาท และการถอนเงินฝากของกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก สุทธิ จำนวน 3,815 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 20,000 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกิดดุล จำนวน 66,190 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 516,229 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนกุมภาพันธ์ 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกุมภาพันธ์		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	120,280	164,867	(44,587)	(27.0)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	181,450	186,390	(4,940)	(2.7)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	165,296	168,690	(3,394)	(2.0)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	16,154	17,700	(1,546)	(8.7)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(61,170)	(21,523)	(39,647)	(184.2)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	107,360	(563)	107,923	19,183.0
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	46,190	(22,086)	68,276	309.1
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	20,000	26,693	(6,693)	(25.1)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	66,190	4,607	61,583	1,336.7
8. เงินคงคลังต้นงวด	450,039	337,829	112,210	33.2
9. เงินคงคลังปลายงวด	516,229	342,436	173,793	50.8

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 16 มีนาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลังในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 926,770 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 85,105 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.4) โดยการจัดเก็บรายได้ภาษีของกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร รวมถึงการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจต่ำกว่าปีก่อนหน้าเนื่องจากผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างไรก็ดี การจัดเก็บรายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมสูงกว่าปีก่อนหน้าเนื่องจากในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าไม่มีงวดการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 1,406,827 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 193,344 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 15.9) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 1,292,914 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 39.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,285,962 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 18.6 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 113,913 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 7.5 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 1,179,754 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 44.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,637,296 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 12.4 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากรายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคมเบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 113,160 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 648,666 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 176.7 เนื่องจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วมีความล่าช้าของกระบวนการเสนอพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จึงทำให้การเบิกจ่ายต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ รายจ่ายลงทุนที่เบิกจ่ายได้สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วที่สำคัญ ได้แก่ เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม งบลงทุนของกรมชลประทาน งบลงทุนของกรมทางหลวง งบลงทุนของกองทัพบก งบอุดหนุนของสำนักนายกรัฐมนตรี และงบลงทุนของกรมโยธาธิการและผังเมือง

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 137,417 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 120,271 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 89,813 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 79,657 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 55,419 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 31,805 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 32,766 ล้านบาท และเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 33,144 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564

(ตุลาคม 2563 – กุมภาพันธ์ 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,292,914	1,090,302	202,612	18.6
1.1 รายจ่ายประจำ	1,179,754	1,049,405	130,349	12.4
1.2 รายจ่ายลงทุน	113,160	40,897	72,263	176.7
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	113,913	123,181	(9,268)	(7.5)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	1,406,827	1,213,483	193,344	15.9

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 442,685 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 480,057 ล้านบาท และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 37,372 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 91,981 ล้านบาท การถอนเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 - 12 จำนวน 32,600 ล้านบาท และรายจ่ายเหลือมาจากเดือนมกราคม 2564 มาเบิกจ่ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 20,614 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 386,810 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 55,875 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 516,229 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กุมภาพันธ์ 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	926,770	1,011,875	(85,105)	(8.4)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,406,827	1,213,483	193,344	15.9
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,292,914	1,090,302	202,612	18.6
2.2 รายจ่ายปีก่อน	113,913	123,181	(9,268)	(7.5)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(480,057)	(201,608)	(278,449)	(138.1)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	37,372	(51,806)	89,178	172.1
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(442,685)	(253,414)	(189,271)	(74.7)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	386,810	82,895	303,915	366.6
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(55,875)	(170,519)	114,644	67.2
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	516,229	342,436	173,793	50.8

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 16 มีนาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556